

Školský klub detí ako súčasť Základnej školy, Hrnčiarska 13,
066 02 Humenné

VÝCHOVNÝ PROGRAM ŠKD

Družina Janka Hraška: „Aj malí ľudia dokážu veľké veci“

(skrátaná verzia – celý dokument je vo veľkej zborovni k nahliadnutiu)

Forma výchovy a vzdelávania	denná
Výchovný jazyk	slovenský
Druh školského zariadenia	štátne
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy	31.08.2017
Dátum prerokovania v rade školy	09.10.2017
Platnosť výchovného programu	1.september 2017 – 31. august 2021
Zriaďovateľ	Mesto Humenné Kukorelliho 34 066 01 Humenné

Pečiatka

riaditeľka školy: Mgr. Jarmila Oravcová

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy:

Školskému klubu detí patrí na našej základnej škole významné miesto. Zabezpečuje pre deti, ktoré si plnia povinnú školskú dochádzku, podľa § 114 ods. 1 v novom znení školského zákona, výchovno-vzdelávaciu činnosť zameranú na prípravu na vyučovanie a oddych v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin.

Máme predpoklady k pravidelnému a každodennému pedagogickému ovplyvňovaniu a zmysluplnému využívaniu voľného času detí.

1.1 Charakteristika ŠKD:

Školské výchovno-vzdelávacie zariadenie - tvorí toho času 7 oddelení ŠKD. Pred vypracovaním výchovného programu sme si urobili SWOT analýzu, ako nástroj strategického plánovania. Na jej základe sme pomenovali silné a slabé stránky našej školy a možné riziká a príležitosti s ohľadom na potreby výchovno-vzdelávacieho procesu. Tu je zhrnutá aj charakteristika nášho školského klubu detí...

1.2 Charakteristika detí:

Školský klub detí navštevuje okolo 190 - 200 detí 1. - 4. ročníka vo veku 6-10 rokov. Deti majú zabezpečenú autobusovú dopravu k vzdialenejším častiam mesta.

V ŠZ máme heterogénne oddelenia, ktoré navštevujú aj deti z mimoriadne nadaných tried. Oddelenia sú spravidla vytvorené spojením dvoch až troch tried, pričom deti z APROGENU by mali mať samostatné oddelenia v ŠKD. Priemerný počet detí v oddelení je preto okolo 30. Predpokladaný nárast počtu detí navštevujúcich ZŠ navyšuje aj počet detí v oddeleniach ŠKD.

1.3 Dlhodobé projekty:

- veľké spoločenské udalosti školy- karneval, akadémia,
- akcie usporiadané mestom – napr. Pamätný deň mesta, beh M. R. Štefánika, predvianočné koncerty a vystúpenia, oslavy a podujatia v meste, výstavy,
- projekt- Škola podporujúca zdravie,
- účasť na environmentálnych aktivitách usporiadaných školou,
- otvorené hodiny pre rodičov a verejnosť,
- príležitostné vystúpenia v triedach na besiedkach a spoločných akciách v rámci ŠKD- Mikuláš, vianočná besiedka, Deň detí, Deň matiek, Deň otcov, vystúpenia a športové dni pre deti z MŠ ap..

- spolupráca s Denným centrom pre seniorov v Humennom, ktorý sídli v blízkosti školy, vystúpenia s kultúrnym programom pre starších občanov na ich oslavy a príležitosti.

1.4 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi:

V ŠKD využívame ku spolupráci rôzne formy a metódy. Spoluprácu prehlbujeme prostredníctvom:

- neformálneho kontaktu, nepravidelného stretnutia podľa potreby rodiča alebo vychovávateľky,
- pravidelného stretnutia a osobnej konzultácie na rodičovskom združení, kde informujeme o priebežnom dianí v ŠKD, oboznamujeme ich s plánom práce ŠKD a so školským poriadkom,
- rodičovskej rady, ktorá nám je nápomocná pri poskytovaní finančných prostriedkov na dofinancovanie celoklubových podujatí a pri organizovaní a príprave niektorých podujatí, napr. karnevalu, MDD, príležitostných osláv...,
- besied a exkurzií, ktoré za pomoci rodičov môžeme zrealizovať v ŠKD.

1.5 Hlavné ciele ŠKD:

- Vzdelávať a vychovávať v duchu humanizmu, ľudských práv a práv dieťaťa, predchádzať všetkým formám diskriminácie, xenofóbie, intolerancie a rasizmu - humanizácia školy.
- Naplňovať projekt Otvorenej školy, vychovávať aktívneho občana žiť v otvorenej spoločnosti.
- Pripravovať deti na reálny a zodpovedný život v duchu porozumenia, znášateľnosti, rovnosti, priateľstva a tolerancie.
- Vychovávať deti k zmysluplnému, aktívnemu využívaniu voľného času, viesť ich k psychickej vyrovnanosti, spokojnosti a radosť.
- Posilňovať úctu k rodičom, ku kultúrnym národným hodnotám a tradíciám, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre.

1.6 Charakteristika VPŠZ - špecifické ciele:

- Utvoriť optimálne pracovné prostredie, vrátane ústretovej priateľskej atmosféry, vytvárať klímu vzájomnej dôvery a pomoci.
- Rozvíjať manuálne zručnosti, psychomotorické schopnosti a samostatnosť v praktických činnostiach.

- Rozvíjať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, využívania IKT, komunikácie v štátnom jazyku, kompetencie k celoživotnému učeniu a sociálne, občianske a kultúrne kompetencie.
- Rozvíjať špecifické nadanie detí, otvoriť samostatné oddelenia pre mimoriadne nadané deti.
- Rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť detí, s dôrazom na environmentálnu výchovu a vzdelávanie- projekt Škola podporujúca zdravie.
- Dodržiavať bezpečnosť a ochranu zdravia, vrátane zdravej výživy a životného prostredia.
- Zabezpečiť výchovno-vzdelávaciu činnosť počas prázdnin, ak o ňu prejavia rodičia záujem.

1.7 Zameranie ŠKD:

Monitorovaním vnútorného a externého prostredia sme navrhli aj opatrenia na zvyšovanie atraktívnosti, konkurencieschopnosti nášho klubu a elimináciu možných ohrození a slabých stránok klubu. Z nich sme si určili úlohy a vytýčili ciele, na ktoré by sme sa zamerali v našej ďalšej práci:

- široká ponuka aktivít v jednotlivých oddeleniach ,
- plánovanie zaujímavých celoklubových podujatí - organizovať a propagovať nové aktivity a tým zvyšovať záujem detí o pobyt v ŠKD,
- prezentácie na verejnosti - vystúpenia, výstavy, akadémie,
- zlepšenie športového vybavenia a športového prostredia v okolí školy,
- atraktívnejšie vybavenie oddelení a herne ŠKD- hrami a počítačmi,
- spolupráca s rodičmi, ZRPS pri organizovaní športových a kultúrnych podujatí,
- zapájanie sa do organizovania poznávacích výletov a školy v prírode a iné.

1.8 Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti:

Vo výchovno-vzdelávacej práci v záujmových činnostiach, ktoré sú najdôležitejšou časťou rozvrhu dňa v ŠKD používame moderné, **tvorivo humanistické stratégie**. Týmito postupmi, pravidlami, zásadami, metódami, formami a prostriedkami vedieme deti k vytváraniu alebo ďalšiemu rozvíjaniu konkrétnych kľúčových kompetencií dieťa. Uplatňujeme aktivizujúce metódy a formy práce s využívaním informačno-komunikačných technológií a individuálneho prístupu.

1.9 Kľúčové kompetencie:

Výchovno-vzdelávaciu činnosť realizujeme systematicky a cieľavedome, kde rozvíjame kľúčové kompetencie detí získané na vyučovaní v škole. Mali by zodpovedať ich individuálnym osobným možnostiam a dĺžke pobytu v ŠKD.

- **Kompetencie učiť sa učiť**
- **Komunikačné kompetencie**
- **Sociálne kompetencie**
- **Pracovné kompetencie**
- **Občianske kompetencie**
- **Kultúrne kompetencie**

2. Formy výchovy:

- denná

3. Tematické oblasti výchovy:

Výchovu a vzdelávanie v ŠKD realizujeme v týchto tematických oblastiach výchovy:

1. Vzdelávacia (rozumová)
2. Spoločensko- vedná
3. Pracovno- technická
4. Prírodovedno- environmentálna
5. Esteticko- výchovná (výtvarná, hudobná, literárno- dramatická)
6. Telovýchovná, zdravotná a športová (turistická)

V ŠKD rozvíjame kľúčové kompetencie a osobnosť dieťaťa prostredníctvom realizácie hlavných výchovno-vzdelávacích cieľov jednotlivých tematických oblastí výchovy.

Tematické oblasti v sebe zároveň obsahujú rozumovú, mravnú, ekologickú a dopravnú výchovnú oblasť a výchovu k rodičovstvu, vo výchovno-vzdelávacom procese sa tieto oblasti navzájom prelínajú a integrujú.

4. Výchovný plán

Tematické oblasti výchovy:				
Názov tematických oblastí výchovy:	Počet výchovno-vzdelávacích činností v jednotlivých ročníkoch ŠKD:			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Vzdelávacia oblasť	18	18	18	18
Vzdelávacia oblasť: Príprava na vyučovanie	108	108	108	108
Vzdelávacia oblasť: Čitateľská gramotnosť	18	18	18	18
Spoločensko-vedná oblasť	18	18	18	18
Pracovno-technická oblasť	18	18	18	18
Prírodovedno-environmentálna oblasť	18	18	18	18
Esteticko-výchovná oblasť	18	18	18	18
Telovýchovná, zdravotná a športová oblasť	36	36	36	36

5. Výchovný jazyk

V školskom klube detí používame v spisovnej a ústnej forme štátny jazyk – slovenský jazyk.

6. Personálne zabezpečenie:

Výchovno-vzdelávacia činnosť v ŠKD je riadená kvalifikovanými vychovávateľkami. Všetky majú pedagogické vzdelanie. Vychovávateľky si môžu dopĺňať úväzok v rámci svojej špecializácie. Pre kvalifikovaný výkon pedagogickej činnosti disponujú preukázateľnými odbornými spôsobilosťami. Svoje kľúčové kompetencie (komunikačné, kooperatívne, kompetencie riešenia problémov, osobnostné, organizačné a riadiace, diagnostické a intervenčné, poradenské a konzultačné, kompetencie reflexie a vlastnej činnosti, tvorivé a sociálne) kvalitne a účinne uplatňujú pri výkone svojej práce.

Školský klub detí je súčasťou školy a za jeho vedenie je zodpovedná vedúca vychovávateľka, v súlade s nariadením vlády SR č. 422/2009 Z. z. o rozsahu priamej vyučovacej činnosti a priamej výchovnej činnosti pedagogických zamestnancov a so zákonom MŠ SR č. 317/2009 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch.

7. Materiálno- technické a priestorové podmienky:

ŠKD nemá samostatné priestory, takže výchovno-vzdelávacia činnosť sa uskutočňuje v triedach po skončení vyučovania. Vybavenie je z časti prispôsobené potrebám mimoškolských aktivít. Nábytok je rozmiestnený tak, aby vyhovoval individuálnej i skupinovej práci. Triedy sú vybavené lavicami, stoličkami, dataprojektormi, interaktívnymi tabuľami, kobercami a skrinkami so spoločenskými, stolovými a inými hrami na oddychovú činnosť.

Súčasťou školy je aj školská jedáleň a školský sad. V popoludňajších činnostiach je možnosť využitia školskej knižnice a počítačových učební. Vychovávateľky s deťmi využívajú na rekreačnú a záujmovú činnosť aj školský dvor, telocvičňu, Lanoland – lanovú dráhu v átriu, školské ihrisko a altánok.

Prostredie ŠKD je esteticky upravené. Na chodbe, ktorá je vyzdobená maľbou Janka Hraška sa nachádza Domček starej matere (expozícia ľudovej architektúry a umenia) a výstavky detských prác. Výzdoba chodby a tried sa mení podľa rôznych príležitostí a ročných období.

K špecifikám ŠKD patrí herňa, ktorá je vyčlenená pre popoludňajšiu činnosť (práca s PC a relaxácia) a ranné schádzanie. V nej sa nachádza nábytok s vybavením hračiek a stolových spoločenských hier, koberec, domáce kino, video, CD prehrávač a 6 počítačov. Hygienické zariadenia sú na chodbách v blízkosti tried. V šatniach majú deti vyhradené priestory na odkladanie odevov a obuvi.

Stravovanie a pitný režim počas obeda sú zabezpečené v školskej jedálni, ktorá sa nachádza v objekte školy.

8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove:

Zaistenie bezpečnosti sa uskutočňuje podľa zákona 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ktorý možno aplikovať na podmienky v ŠKD.

Deti v ŠKD majú zabezpečené bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky na výchovnú činnosť.

Na začiatku školského roka sú žiaci poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri činnostiach. Poučenie je zapísané v triednej knihe jednotlivých oddelení. Vychovateľka zaznamená úraz do dokumentácie, ktorá je aj s lekárničkou umiestnená na sekretariáte školy. Vychovateľky majú k dispozícii aj lekárničku, ktorá je v zborovni ŠKD. Telefónne čísla zákonných zástupcov v prípade úrazu sú uvedené v zrkadielkach a osobných spisoch detí. Všetky vychovateľky sa zúčastnili školenia o BOZP.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní sú podrobne rozpracované v Školskom poriadku ŠKD.

9. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí:

Neoddeliteľnou časťou výchovno-vzdelávacieho procesu v ŠKD je jeho kontrola, ktorá nám prináša spätnú väzbu našej práce. Preferujeme humanistické hodnotenie dieťaťa, ktoré:

Pri hodnotení výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami berieme do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia na jeho výkon. Deťom zas vytvárame podmienky na to, aby mohli zhodnotiť iných, ale aj sami seba. Odlišujeme hodnotenie spôsobilostí dieťaťa od hodnotenia jeho správania.

V školskom poriadku ŠKD máme definovaný ďalší postup hodnotenia správania detí.

10. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov ŠKD:

V zmysle §82 Zákonníka práce, ktorým sa ustanovujú základné povinnosti vedúceho zamestnanca je povinnosťou vedúcej vychovateľky riadiť a kontrolovať prácu zamestnancov. Každý pedagogický zamestnanec má právo na objektívne hodnotenie a odmeňovanie výkonu pedagogickej činnosti.

V ŠKD máme vypracovaný vnútorňý systém kontroly a hodnotenia ako samostatnú prílohu. V školskom klube detí máme tiež vypracovanú internú smernicu, ktorá ustanovuje organizáciu a prevádzku školského klubu detí, prijímanie a dochádzku detí do ŠKD, financovanie nákladov na výchovu a vzdelávanie v školskom zariadení, dochádzku a rozsah priamej činnosti vychovateľiek, vedenie pedagogickej dokumentácie a čerpanie náhradného voľna, dovoleníek a lekárskech vyšetrení.

11. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov:

Podľa zákona č. 41/1996 Z. z. §4 je na vykonávanie výchovnovzdelávacej činnosti v školských zariadeniach požadované vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa alebo úplné stredné odborné vzdelanie.

Vychovávateľky si môžu rozvíjať svoj profesijný rast vlastným štúdiom odbornej literatúry a časopisov, alebo sa prihlásiť na kontinuálne vzdelávanie a vybrať si z ponuky akreditovaných vzdelávacích programov organizovaných MPC alebo iných inštitúcií.

Riaditeľka školy vydáva ročný plán kontinuálneho vzdelávania.

Záver

Výchovno-vzdelávaciu činnosť riadime a realizujeme v hlavnej myšlienke vychádzajúcej z rozprávky „Janko Hraško“, preto sme náš klub pomenovali: „**Družina Janka Hraška**“ s mottom: „**Aj malí ľudia dokážu veľké veci**“. Deti tu majú príležitosť realizovať sa, prejavíť svoj talent a tvorivo sa rozvíjať v čase mimo vyučovania. Naša činnosť vychádza z detskej fantázie, z prirodzenej zvedavosti a hravosti a z potreby aktivity a pohybu.

Z hľadiska dlhodobého plánovania sme si vypracovali výchovný program na ďalšie štyri roky, ktorý bude pokračovať už v nastavenom smere. **VP obsahuje aj výchovné štandardy a výchovné osnovy.** Budeme sa ho snažiť naplňovať pomocou bohatej, kvalitnej a pestrej ponuky námetov, ktorú si postupne doplníme.

Podrobný výchovný program je zverejnený k nahliadnutiu vo veľkej zborovni a v zborovni ŠKD, kde je aj iná pedagogická dokumentácia ŠKD:

- **Školský poriadok ŠKD,**
- **Plán činnosti ŠKD na daný školský rok,**
- **Interná smernica ŠKD,**
- **Vnútorň systém kontroly a hodnotenia ŠKD,**
- **Metodický list ŠKD a iné.**

Vypracovala: vedúca vychovávateľka Iveta Mašlejová

Riaditeľka školy: Mgr. Jitka Fil'ová